

2023/2441

3.11.2023

UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2023/2441 VAN DE COMMISSIE

van 31 oktober 2023

tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de inhoud en de vorm van de klimaatneutraliteitsplannen die nodig zijn voor de kosteloze toewijzing van emissierechten

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad ⁽¹⁾, en met name artikel 10 bis, lid 1, vijfde alinea, en artikel 10 ter, lid 4, vijfde alinea,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Krachtens Richtlijn 2003/87/EG moeten bepaalde exploitanten klimaatneutraliteitsplannen opstellen. Om de voorwaardelijke kosteloze toewijzing te ontvangen, moeten exploitanten van installaties waarvan de broeikasgasemissieniveaus hoger zijn dan het tachtigste percentiel emissieniveaus voor de relevante productbenchmarks, klimaatneutraliteitsplannen opstellen. Ook exploitanten van stadsverwarming die in bepaalde lidstaten optionele aanvullende kosteloze toewijzing voor stadsverwarmingsinstallaties aanvragen, moeten klimaatneutraliteitsplannen opstellen.
- (2) Overeenkomstig artikel 10 bis, lid 1, vijfde alinea, van Richtlijn 2003/87/EG moeten klimaatneutraliteitsplannen op installatieniveau worden opgesteld en de in artikel 10 ter, lid 4, van die richtlijn vermelde elementen bevatten. Het moet facultatief mogelijk zijn nadere bijzonderheden en specifieke maatregelen op het niveau van de subinstallatie te verstrekken om de broeikasgasemissies aanzienlijk te verminderen en zo bij te dragen tot klimaatneutraliteit. Voor stadsverwarmingsinstallaties in de in artikel 10 ter, lid 4, tweede alinea, van Richtlijn 2003/87/EG bedoelde lidstaten moeten de klimaatneutraliteitsplannen overeenkomstig artikel 10 ter, lid 4, derde alinea, van die richtlijn op bedrijfs- of installatieniveau worden opgesteld.
- (3) Overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG moet de Commissie uitvoeringshandelingen vaststellen om de minimale inhoud en de vorm van de klimaatneutraliteitsplannen te specificeren en tegelijkertijd streven naar synergieën met soortgelijke plannen waarin het Unierecht voorziet. Om synergieën tot stand te brengen en de administratieve lasten voor marktdeelnemers te verlichten, moet bij het opstellen van de klimaatneutraliteitsplannen rekening worden gehouden met elementen van plannen uit hoofde van andere Uniewetgeving, en met name met de in Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾ bedoelde plannen.
- (4) Voor de klimaatneutraliteitsplannen moet “klimaatneutraliteit” worden opgevat als omschreven in artikel 2 van Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾.

⁽¹⁾ PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32.

⁽²⁾ Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17).

⁽³⁾ Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 (“Europese klimaatwet”) (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

- (5) Om de samenhang van de Uniewetgeving te waarborgen, moeten de mijlpalen en streefcijfers worden vastgesteld in overeenstemming met Verordeningen (EU) 2021/241 ⁽⁴⁾ en (EU) 2023/955 ⁽⁵⁾ van het Europees Parlement en de Raad. Om rekening te houden met alle relevante aspecten van de maatregelen die exploitanten nemen om klimaatneutraal te worden en om voor transparantie en vergelijkbaarheid te zorgen, moet in de klimaatneutraliteitsplannen onderscheid worden gemaakt tussen de monitoring van de vooruitgang ten aanzien van kwalitatieve resultaten ("mijlpalen") en ten aanzien van het realiseren van kwantitatieve emissiereducties ("streefcijfers"). Om de samenhang met het bestaande emissiehandelssysteem te waarborgen, moeten mijlpalen en streefcijfers worden uitgedrukt en gerapporteerd overeenkomstig de regels van Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 van de Commissie ⁽⁶⁾ en Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/331 van de Commissie ⁽⁷⁾.
- (6) Om in overeenstemming te zijn met Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/331 moeten specifieke streefcijfers voor de activiteitsniveaus voor productbenchmark-subinstallaties of fallback-subinstallaties worden uitgedrukt in tonnen CO₂-equivalent per relevante productie-eenheid. Streefcijfers ten opzichte van de benchmarkwaarden in overeenstemming met Uitvoeringsverordening (EU) 2021/447 van de Commissie ⁽⁸⁾ moeten worden uitgedrukt als procentuele reductie. Om meer flexibiliteit te bieden en beter te kunnen beoordelen of de streefcijfers worden gehaald, moet het daarnaast mogelijk zijn de streefcijfers in absolute termen uit te drukken.
- (7) Om de administratieve lasten voor exploitanten bij het verzamelen van gegevens voor de klimaatneutraliteitsplannen te verlichten, moeten de plannen worden geïntegreerd in de bestaande procedures voor kosteloze toewijzing als vastgesteld bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/331. De referentieperiode voor historische emissies moet daarom overeenstemmen met de desbetreffende referentieperiode als gedefinieerd in artikel 2, punt 14, van die verordening, en de groepen emissies moeten overeenstemmen met de systeemgrenzen van de relevante subinstallaties overeenkomstig die verordening. De groepen emissies waarover verslag moet worden uitgebracht moeten overeenstemmen met de groepen emissies waarvoor de vergunning voor broeikasgasemissies van de installatie is afgegeven en met de voorschriften van Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 voor de monitoring en rapportage van emissies.
- (8) De in deze verordening vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het Comité klimaatverandering,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Onderwerp

Bij deze verordening worden de inhoud en de vorm vastgesteld van de klimaatneutraliteitsplannen als bedoeld in artikel 10 bis, lid 1, vijfde alinea, en artikel 10 ter, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

- ⁽⁴⁾ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17).
- ⁽⁵⁾ Verordening (EU) 2023/955 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 tot oprichting van een sociaal klimaatfonds en tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1060 (PB L 130 van 16.5.2023, blz. 1).
- ⁽⁶⁾ Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 van de Commissie van 19 december 2018 inzake de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 601/2012 van de Commissie (PB L 334 van 31.12.2018, blz. 1).
- ⁽⁷⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/331 van de Commissie van 19 december 2018 tot vaststelling van een voor de hele Unie geldende overgangsregeling voor de geharmoniseerde kosteloze toewijzing van emissierechten overeenkomstig artikel 10 bis van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 59 van 27.2.2019, blz. 8).
- ⁽⁸⁾ Uitvoeringsverordening (EU) 2021/447 van de Commissie van 12 maart 2021 tot vaststelling van herziene benchmarkwaarden voor de kosteloze toewijzing van emissierechten voor de periode van 2021 tot en met 2025 overeenkomstig artikel 10 bis, lid 2, van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 87 van 15.3.2021, blz. 32).

- 1) “stadsverwarmingsbedrijf”: een bedrijf dat installaties exploiteert waarvan de belangrijkste economische activiteiten volgens de NACE-codes als bedoeld in Verordening (EG) nr. 1893/2006 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁹⁾ zijn ingedeeld als “productie en distributie van stoom en gekoelde lucht” of als “productie van elektriciteit” gecombineerd met de uitvoer van stadsverwarming;
- 2) “mijlpalen”: kwalitatieve indicatoren voor de vooruitgang ten aanzien van de realisatie van een maatregel of investering ter verwezenlijking van klimaatneutraliteit tegen 2050 als beschreven in artikel 2 van Verordening (EU) 2021/1119 op installatieniveau of facultatief op bedrijfsniveau voor exploitanten van stadsverwarming, overeenkomstig artikel 10 bis, lid 1, vijfde alinea, en artikel 10 ter, lid 4, derde alinea, van Richtlijn 2003/87/EG, met uitzondering van het gebruik van koolstofcompensatiekredieten;
- 3) “streefcijfers”: kwantitatieve indicatoren voor de vooruitgang in de richting van de realisatie van een maatregel of investering om tegen 2050 klimaatneutraliteit te bereiken, zoals beschreven in artikel 2 van Verordening (EU) 2021/1119 op installatieniveau of facultatief op bedrijfsniveau voor exploitanten van stadsverwarming, overeenkomstig artikel 10 bis, lid 1, vijfde alinea, en artikel 10 ter, lid 4, derde alinea, van Richtlijn 2003/87/EG, met uitzondering van het gebruik van koolstofcompensatiekredieten;
- 4) “tussentijdse streefcijfers en mijlpalen”: streefcijfers en mijlpalen die zijn vastgesteld voor 31 december 2025 en 31 december van elk vijfde jaar daarna.

Artikel 3

Inhoud van de klimaatneutraliteitsplannen

1. De klimaatneutraliteit bevatten de in de bijlage vermelde elementen. Deze plannen worden naar behoren gemotiveerd en onderbouwd.
2. De maatregelen, mijlpalen en streefcijfers, met inbegrip van tussentijdse mijlpalen en streefcijfers, zijn specifiek, meetbaar, haalbaar, relevant en tijdgebonden.

Artikel 4

Elektronisch formaat van het plan voor klimaatneutraliteit

1. De Commissie stelt een elektronisch model of een specifiek bestandsformaat ter beschikking voor het verstrekken van de in de bijlage gespecificeerde informatie.
2. Exploitanten gebruiken het in lid 1 bedoelde elektronisch model of specifieke bestandsformaat om het klimaatneutraliteitsplan vast te stellen en in te dienen.
3. In afwijking van lid 2 kunnen de lidstaten eisen dat exploitanten gebruikmaken van elektronische modellen of specifieke bestandsformaten die door die lidstaten zijn ontwikkeld om de klimaatneutraliteitsplannen in overeenstemming met uit hoofde van artikel 10 bis, lid 1, eerste alinea, van Richtlijn 2003/87/EG vastgestelde gedelegeerde handelingen vast te stellen en in te dienen.

Artikel 5

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

⁽⁹⁾ Verordening (EG) nr. 1893/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 tot vaststelling van de statistische classificatie van economische activiteiten NACE Rev. 2 en tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 3037/90 en enkele EG-verordeningen op specifieke statistische gebieden (PB L 393 van 30.12.2006, blz. 1).

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 31 oktober 2023.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN

BIJLAGE

Inhoud van de klimaatneutraliteitsplannen

1. Algemene informatie over de installatie:
 - a) naam en adres van de installatie;
 - b) identificatiecode van de installatie, zoals gebruikt in het EU-register;
 - c) vergunningsidentificatiecode en afgiftedatum van de eerste overeenkomstig artikel 6 van Richtlijn 2003/87/EG aan de installatie verleende broeikasgasemissievergunning;
 - d) vergunningsidentificatiecode en datum van de meest recente overeenkomstig artikel 6 van Richtlijn 2003/87/EG aan de installatie verleende broeikasgasemissievergunning;
 - e) naam en adres van de exploitant, contactgegevens van een gemachtigde en van een aanspreekpunt, indien dit een andere persoon is;
 - f) indien het stadsverwarmingsbedrijf het klimaatneutraliteitsplan op bedrijfsniveau indient: de in de punten a) tot en met e) bedoelde informatie voor elke installatie die verbonden is met en wordt geëxploiteerd door dat bedrijf en die onder het klimaatneutraliteitsplan valt, met inbegrip van een beschrijving van de band met het stadsverwarmingsbedrijf.
2. Historische emissies, waaronder:
 - a) historische specifieke emissies voor elk jaar van de relevante referentieperiode als gedefinieerd in artikel 2, punt 14, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/331, met inbegrip van de volgende gegevens:
 - i) historische emissies die specifiek zijn voor de activiteitsniveaus van elk jaar voor elke productbenchmark-subinstallatie of voor fallback-subinstallaties, ten opzichte van andere productieniveaus, uitgedrukt in tonnen CO₂-equivalent per relevante productie-eenheid van elke subinstallatie of van een andere productie-eenheid, indien dit passender is;
 - ii) in voorkomend geval, historische emissies die specifiek zijn voor de benchmarkwaarden zoals vastgesteld in de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) 2021/447 voor elke relevante subinstallatie die van toepassing zijn voor de desbetreffende referentieperiode;
 - b) facultatieve historische absolute emissies, in tonnen CO₂-equivalent, voor elk jaar van de relevante referentieperiode als gedefinieerd in artikel 2, punt 14, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/331.
3. De in punt 2 bedoelde historische emissies en de in punt 4, b), bedoelde emissieniveaus met betrekking tot streefcijfers moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - a) de systeemgrenzen en de soorten broeikasgassen die onder die historische emissies en emissieniveaus vallen moeten overeenkomen met de broeikasgasemissievergunning van de desbetreffende installatie en met de vereisten van Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 en Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/331;
 - b) de emissies omvatten geen koolstofverwijderingen of emissiereducties buiten de systeemgrenzen van de desbetreffende installatie of die zijn verworven via koolstofcompensatiekredieten;
 - c) de emissies worden uitgedrukt ten opzichte van de activiteitsniveaus van elk jaar van alle subinstallaties, of, indien dat niet haalbaar is, ten opzichte van de andere productieniveaus van de desbetreffende installatie.
4. Mijlpalen en streefcijfers, waaronder tussentijdse mijlpalen en streefcijfers:
 - a) gedetailleerde beschrijving van de mijlpalen voor 2025 en voor elke periode van vijf jaar daarna, in verhouding tot de in de punten b) en c) bedoelde streefcijfers;
 - b) specifieke emissiedoelstellingen voor 2025 en voor elke periode van vijf jaar daarna, met inbegrip van de volgende gegevens:
 - i) streefcijfers die specifiek zijn voor de activiteitsniveaus van elk jaar voor elke productbenchmark-subinstallatie of voor fallback-subinstallaties, ten opzichte van de andere productieniveaus van de subinstallatie, uitgedrukt in tonnen CO₂-equivalent per relevante productie-eenheid van elke subinstallatie of van een andere productie-eenheid, indien dit passender is, en de procentuele reductie;

- ii) in voorkomend geval, streefcijfers ten opzichte van de benchmarkwaarden zoals vastgesteld in de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) 2021/447 voor elke relevante subinstallatie die van toepassing zijn voor de desbetreffende referentieperiode als gedefinieerd in artikel 2, punt 14, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/331, uitgedrukt als procentuele reductie;
 - c) facultatief: absolute emissiestreefcijfers voor 2025 en voor elke periode van vijf jaar daarna, waarbij wordt gezorgd voor consistentie met de in punt 2 bedoelde historische emissies en de punt a) van dit punt bedoelde mijlpalen.
5. Mijlpalen en streefcijfers, waaronder tussentijdse mijlpalen en streefcijfers, moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:
- a) zij stroken met de doelstelling van klimaatneutraliteit als bedoeld in artikel 2, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1119;
 - b) zij worden uitgedrukt en gedefinieerd overeenkomstig de regels en systeemgrenzen van Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 en Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/331.
6. Maatregelen en investeringen:
- a) een gedetailleerde beschrijving van alle maatregelen die gedurende elke periode van vijf jaar zijn gepland om de in punt 4 beschreven mijlpalen en streefcijfers te halen en om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken;
 - b) een gedetailleerde beschrijving en kwantificering van de investeringen die in verband met de maatregelen zijn gedaan, uitgedrukt in geïnvesteerde euro in een bepaald jaar, en als jaargemiddelde in euro voor elke periode van vijf jaar;
 - c) een gedetailleerde beschrijving van de randvoorwaarden en infrastructuurbehoeften voor de in de punten a) en b), beschreven maatregelen en investeringen;
 - d) facultatief: een lijst van maatregelen en investeringen die reeds vóór de indiening van het klimaatneutraliteitsplan zijn uitgevoerd.
7. Geraamde effecten van de maatregelen en investeringen:
- a) een kwantitatieve en kwalitatieve beoordeling van de geraamde effecten op de broeikasgasemissiereductie van elk van de in punt 6 bedoelde maatregelen en investeringen voor elk van de in artikel 10 ter, lid 4, vierde alinea, van Richtlijn 2003/87/EG bedoelde periode van vijf jaar, voor zover mogelijk uitgesplitst naar de totale effecten in de volgende categorieën:
 - i) overschakeling op emissiearme of emissievrije technologieën;
 - ii) energie-efficiëntie en energiebesparing;
 - iii) overschakeling van fossiele brandstoffen op:
 - 1) waterstof;
 - 2) elektriciteit;
 - 3) biomassa die voldoet aan de in artikel 38, lid 5, van Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 bedoelde criteria inzake duurzaamheid en broeikasgasemissiereductie;
 - 4) alternatieve brandstoffen uit afvalstromen;
 - 5) andere bronnen van hernieuwbare energie;
 - iv) hulpbronnefficiëntie, waaronder een lager materiaalverbruik en recycling;
 - v) koolstofafvang, -gebruik en -opslag;
 - b) een beschrijving van de redenen waarom is gekozen voor de in punt 6 bedoelde maatregelen en niet voor andere mogelijke maatregelen voor decarbonisatie, waarbij wordt verwezen naar de geraamde effecten van de maatregelen op de reductie van broeikasgasemissies.